

Cruise Lines International Association Europa
Rue du Trône 60
1050 Brussel
Belgia

30. januar 2026

Riksantikvaren
Direktoratet for kulturmiljøforvaltning
Schweigaards gate 28
Postboks 1483 Vika
0116 Oslo

Sendt som epost til postmottak@ra.no

«Høyring: Områdefredning Bergenshus festning

Det vises til Riksantikvarens forslag om vern av området rundt festningen i Bergen. Vi ønsker å gi innspill til de juridiske, administrative og samfunnsmessige konsekvensene av en helhetlig bevaring av aktiv havneinfrastruktur.

Siden middelalderen har Bergen vært en viktig sjøfarts- og handelsby. Byens kulturelle og historiske verdi er nært knyttet til kontinuerlig bruk, endring og tilpasning av havneområder og kaianlegg. Historisk sett har utviklingen av kaiene vært en forutsetning for byens funksjon og verdiskaping, og ikke et brudd på kulturminneverdi. Vi mener at pålegget om å bevare området rundt festningen vil svekke Bergens rolle som en aktiv maritim, kommersiell og miljøvennlig by.

Hele havnen er en forutsetning for eksistensen av en by og en festning i Bergen. Med respekt for ulike synspunkter på cruisebransjen, bør vi huske at den årlig genererer mellom 700 millioner og en milliard kroner i inntekter for samfunnet i Bergen.

Vi vil påpeke at kaiene nå er en del av kritisk infrastruktur for næringsliv, transport og beredskap. Bevaring i henhold til § 15 eller § 19 i kulturminneloven, som i praksis begrenser nødvendige tekniske oppgraderinger, ombygginger eller tilpasninger, kan få betydelige konsekvenser for havnedriften og tilknyttede næringsaktiviteter.

Videre reiser forslaget spørsmål knyttet til proporsjonalitet og avveining av offentlige interesser, jf. generelle prinsipper i forvaltningsretten.

Etter vårt syn er det avgjørende at bevaringstiltak ikke går utover det som er nødvendig for å bevare de spesifikke kulturminneverdiene, og at det legges til rette for fortsatt funksjonell bruk.

Vi vil særlig trekke frem konsekvensene for etablering og videreutvikling av landstrømfasiliteter. Bergen havn er blant de ledende innen grønn havnedrift, støttet av betydelige investeringer i landstrøm og utslippsreduserende tiltak.

Betydelig offentlig og privat kapital, sammen med mange års kompetansebygging, er blitt brukt på å utvikle grønn havnedrift. Bergen har investert mer enn 260 millioner kroner i landstrømanlegg for å redusere utslipp, støy og lokal forurensning. Gjennom Enova har regjeringen også gitt betydelig økonomisk støtte til utviklingen av Norges største landstrømanlegg. Disse investeringene er avhengige av tilgang til funksjonelle kaier og aktiv havnedrift.

Vi mener at dette forslaget kan være et betydelig tilbakeslag for grønne tiltak, både lokalt og nasjonalt.

Etter vår mening bør Riksantikvaren i dette tilfellet baseres på et dynamisk bevaringsperspektiv, hvor bruk, modernisering og videreutvikling er en del av bevaringsmålet. Dette er i tråd med praksis hvor kulturminneverdi bevares gjennom aktiv bruk, snarere enn gjennom statisk bevaring av strukturer som fortsatt har en sentral samfunnsfunksjon.

Vi oppfordrer derfor direktøren for kulturarv til å vurdere en mer differensiert og funksjonsbasert tilnærming til bevaring av kaianleggene i Bergen, inkludert bruk av begrensede bevaringsbestemmelser, unntak og klare retningslinjer som sikrer forutsigbarhet for drift, investeringer og videreutvikling.

Nikos Mertzaniadis
Generaldirektør
CLIA EUROPA

Hans Chen Braas
Regiondirektør
CLIA NORDEN OG BALTIKUM

From: "Hans Chen Braas" <hbraas@cruising.org>
Sent: Thu, 29 Jan 2026 22:39:42 +0100
To: "Riksantikvarens postmottak" <RA-postmottak@ra.no>
Subject: Høyring: Områdefredning Bergenshus festning
Attachments: CLIA Riksantikvaren - høring Bergenshus 300126.pdf

Some people who received this message don't often get email from hbraas@cruising.org. [Learn why this is important](#)

Til rette mottaker,

Herved oversendes høringssvar i forbindelse med forslag om områdefredning av Bergenshus festning.

Vi står til rådighet for utdypende kommentarer dersom det er ønskelig.
Vi ber vennligst om bekreftelse på mottak.

Best regards,

Hans Chen Braas

Regional Director - Nordics & Baltics

Cruise Lines International Association (CLIA)

Rue du Trône 60 | Brussels 1050 | Belgium

hbraas@cruising.org | M +45 2022 2473

[CLIA Europe](#) | [Facebook](#) | [X \(former Twitter\)](#) | [LinkedIn](#) | [Instagram](#)

CONFIDENTIALITY NOTICE: This transmission is intended only for the use of the addressee and may contain confidential or legally privileged information. If you are not the intended recipient, you are notified that any use or dissemination of this communication is strictly prohibited. If you receive this transmission in error please notify the author immediately and delete all copies of this transmission.